

พัฒนาการของโทรทัศน์บอกรับสมาชิก
ในประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2525-2534

นายเมธี มีมุก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-583-197-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018920 112829216

THE DEVELOPMENT OF SUBSCRIPTION TV
IN THAILAND B.E. 2525-2534

MR. MATHEE MEEMUK

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Mass Communication
Graduate School
Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-583-197-2

เมธี มีมุข : พัฒนาการของโทรทัศน์บอกรับสมาชิกในประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2525-2534
(The Deve Lopment of Subscription TV inthatiland B.E. 2525-2534)
อ.ที่ปรึกษา รศ.จุมพล รอดคำดี , 120 หน้า ISBN 974-853-197-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพัฒนาการของโทรทัศน์บอกรับสมาชิก,ปัจจัย
ที่ส่งเสริมและอุปสรรครวมทั้งแนวโน้มในอนาคต

การวิจัยครั้งนี้ใช้แนวทางการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพโดยอาศัย ทั้งข้อมูลที่เป็นเอกสาร
และตัวบุคคลเป็นแหล่งในการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า โทรทัศน์บอกรับสมาชิกเกิดขึ้นเนื่องจาก ปัญหาการรับชมสัญญาณ
โทรทัศน์ปกติไม่ได้ ต่อมาเมื่อเทคโนโลยีด้านเครื่องวีดิโอเทปเจริญก้าวหน้าขึ้นจึงมีการดำเนิน
กิจการโทรทัศน์บอกรับสมาชิกผ่านสายเคเบิล เรียกว่า ระบบ ซีเอทีวี ต่อมา การส่งสัญญาณ
ได้พัฒนาเป็นการแพร่ภาพตามปกติ ไม่ใช้การส่งสัญญาณผ่านสาย เคเบิลอีกต่อไป ระบบนี้
เรียกว่า โทรทัศน์บอกรับสมาชิกหรืออาร์เอสทีวี ซึ่งระบบนี้ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี โดย
อ้างเหตุผลตามแนวนโยบาย การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมและเป็นอุปสรรค ต่อการดำเนินการโทรทัศน์บอกรับสมาชิก
ได้แก่

ปัจจัยด้านผู้รับสาร ผู้ชมสามารถชมรายการที่แตกต่างจากโทรทัศน์ในปัจจุบันและ
แสดงถึงภาพพจน์ของผู้บอกรับเป็นสมาชิก อุปสรรคคือ ผู้ชมมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอด
เวลา และมีความหลากหลายจึงกระทบต่อรายได้ของบริษัท

ปัจจัยด้านเนื้อหา คือ ส่งเสริมให้คนกลุ่มน้อยหันมาบอกรับ เป็นสมาชิกโทรทัศน์บอกรับ
สมาชิกมากขึ้น อย่างไรก็ตาม อุปสรรคทางด้านเนื้อหา ก็คือ จะต้องหารายการที่มีเนื้อหา
หลากหลายมาป้อนกลุ่มสมาชิก ดังกล่าว

ปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง มีส่วนส่งเสริมคือ แรงจูงใจจากการคาดหวังกำไร
จากการลงทุน ปัจจัยเกื้อหนุนจากมติ ค.ร.ม.และหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ ส่วนอุปสรรค คือ
การล่าช้าในการอนุมัติ และการรับรองการดำเนินการโทรทัศน์บอกรับสมาชิก

ทิศทางและแนวโน้มโทรทัศน์บอกรับสมาชิก คือ การขยายพื้นที่รับสัญญาณ เพื่อผลการ
เพิ่มจำนวนสมาชิก โดยการส่งสัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมของประเทศไทยในปี 2537
ส่วนการรับรองในทางกฎหมายหลังจากได้รับการอนุมัติกฎกระทรวงแล้ว โทรทัศน์บอกรับสมาชิก
จะอยู่ภายใต้การดูแลของกรมประชาสัมพันธ์

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา ๒๕๓๕

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

หัวข้อวิทยานิพนธ์ พัฒนาการของโทรทัศน์บอกรับสมาชิกในประเทศไทย
ตั้งแต่ พ.ศ. 2525-2534

โดย นายเมธี มีมุข

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกาเยะ)

C350435 : MAJOR MASS COMMUNICATION
KEY WORD: SUBSCRIPTION TV

MATHEE MEEMUK : DEVELOPMENT OF SUBSCRIPTION TV IN THAILAND B.E.
2525-2534 THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF.JOOMPOL RODCUMDEE,120 pp.
ISBN 974-583-197-2

This research was carried out with objectives to learn, investigate and find out the development of the subscription TV in Thailand, factors contributing to or hindering its development and its future trends.

The methodology used for this research was the qualitative study and analysis based on a variety of data and information sources, both in forms of documents and interviews with key informants.

The results of this research found out that the subscription TV was first introduced into Thailand as a resort to the problem of the poor reception quality of the reception unreachability of TV programmes in local areas. With the video technology and business developing rapidly, there established the cable TV system (CATV) subscription business in Thailand

The technology of the transmission has been developed rapidly. Today, the Subscription TV has been developed into the so-called RSTV system, using the same broadcasting system as that of TV stations, instead of the former system of transmission via cable. The implementation of the new RSTV system has been endorsed by the Cabinet for the reason that the new system will be a favour to the Government's tourism promotion policy.

Factors contributing to the popularity of the Subscription TV as well as obstacles to its development can be summarized as follows:

Audience factors : the audience members of the Subscription TV are offered more choices of programmes that differ from those of the ordinary TV stations. The subscription can also reflect the good image of the members themselves. However, it was found that the audience's behaviours are changing all the time and vary so much that they have direct effects on the income earning of the Subscription TV Company.

Content factors : The differed contents of the programmes of the Subscription TV are one of the factors that help encourage more member subscription. But the problem concerning the content factors is that the company will need more selection of a large variety of programmes to be offered to its audience members.

Social economic and Political factors in favour of the Subscription TV development include the cabinet's opinion and the supports from the Cabinet and governmental organizations, i.e. the Cabinet Resolution. On the other hand, the bureaucracy red tape in the licensing procedure of the establishment of the Subscription TV can cause hindrance to this business.

Future trends : The expansion of reception areas by means of the transmission via Thailand's satellite by the year 1994 was projected to help increase the number of subscribers. In the future when the law related to the Subscription TV issue is enacted, the Subscription TV business will be operated under the regulations of the Government's Public Relations Department.

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน.....

ลายมือชื่อนิสิท.....

สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา ๒๕๓๕.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยความช่วยเหลือเป็นอย่างดี
จากรองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชวิญ เรือน กิติวัฒน์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์
รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกาเยะ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้
ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการทำวิจัยครั้งนี้ มาด้วยดีตลอด ผู้วิจัย
ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ได้รับความกรุณาและ
ความร่วมมือจาก ร.ต.ฉลาด วรฉัตร คุณณัฐศรี บุญญาสัย คุณเผด็จ หวังน้ำ
คุณเกษม อินทรแก้ว คุณดิเรก ศุภวิวัฒน และคุณบำรุง วสันตกร ซึ่งได้ให้ข้อมูล
และรายละเอียดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างมาก

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ซึ่งสนับสนุนในด้าน
ทุนทรัพย์ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เมธี มีมุข

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ช

บทที่

1. บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	10
ปัญหานำวิจัย.....	11
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
ข้อสันนิษฐานของการวิจัย.....	11
ค่านิยมศัพท์.....	12
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	14

2. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยม.....	15
ทฤษฎีสื่อมวลชนทางเศรษฐศาสตร์การเมือง.....	18
แนวคิดเรื่องสื่อสารมวลชนกับบริบททางสังคม.....	19
ทฤษฎีวัฒนธรรมผู้บริโภค.....	21
แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิตในสังคม.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26

3. ระเบียบวิธีวิจัย

แหล่งที่มาของข้อมูล.....	28
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	33

4. พัฒนาการของโทรทัศน์บอกรับสมาชิกในประเทศไทย

ความเป็นมาของโทรทัศน์บอกรับสมาชิก.....	34
ก้าวแรกของโทรทัศน์บอกรับสมาชิก.....	38
พัฒนาการโทรทัศน์บอกรับสมาชิก.....	45
จุดกำเนิดโทรทัศน์บอกรับสมาชิก.....	50

5. ปัจจัยที่ส่งเสริมและอุปสรรคการดำเนินการของโทรทัศน์บอกรับสมาชิก

ปัจจัยกำหนดที่ส่งเสริมพัฒนาการ โทรทัศน์บอกรับสมาชิก.....	56
อุปสรรคของการดำเนินงาน โทรทัศน์บอกรับสมาชิก.....	74
ผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานของ โทรทัศน์บอกรับสมาชิก.....	89

6. ทิศทางและแนวโน้มโทรทัศน์บอกรับสมาชิก

แนวโน้มด้านผู้รับสาร.....	92
แนวโน้มด้านเนื้อหา.....	93
แนวโน้มด้านผู้ประกอบการ.....	95
แนวโน้มด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง.....	97

7. บทสรุป-ข้อเสนอแนะ

บทสรุป.....	100
อภิปรายผล.....	104
ข้อเสนอแนะ.....	106
บรรณานุกรม.....	109
ภาคผนวก.....	112

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	องค์กรสื่อสารมวลชนท่ามกลางแรงผลักดันทางสังคม.....	21
2	ความสัมพันธ์ระหว่างเวลากับการบริโภค.....	24
3	ตารางออกอากาศประจำวันพุธที่ 30 ตุลาคม พ.ศ.2534..	36

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย